

+

Sociální družstvo „Centrum místních služeb”

Sociální investor

I N N O W A C J E

P R Z E D S I Ę B I O R C Z O Ś Ć

R O Z W Ó J

I N N O W A C J E
P R Z E D S I Ę B I O R C Z O Ś Ć
R O Z W Ó J

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Diagnóza

- Provedená diagnóza předpokládala hledání potenciálních činností v oblasti sociální ekonomiky široce a ve více rovinách zasazených do místního prostředí. Hledaly se kreativní mechanismy místního sociálního podnikání, které by spojily řešení sociálních problémů na základě sociální a pracovní aktivizace, ale zároveň se předpokládalo posílení občanských postojů a překlenovacího sociálního kapitálu.
- *úryvek Zprávy z výzkumu*

Výchozí bod

- Rozhovory vedené v rámci průzkumu potvrdily velký zájem o „téma“ lídrů v obci Słupno a také velký potenciál ve spolupráci mezi jednotlivými sektory.
- O podílení se na procesu tvoření, a především už po spuštění, projevíli velký zájem zástupci: Místního partnerství, podnikatelů (agroturistika, majitelé koní, hoteliéři), farář místní farnosti, zástupci Obecního centra sociální pomoci a oddělení vzdělávání obce.

Cílová(é) skupina(y)

- prostředí osob se zdravotním postižením, jejich rodiny a místní samospráva,
- instituce/organizace z oblasti sociální a oblasti podnikání,
- ostatní skupiny obyvatelstva vyloučené nebo ohrožené sociální marginalizací: nezaměstnaní, senioři atd.

Problém k řešení

- Strategickou otázkou je způsob řešení sociálních problémů týkajících se skupin sociálně znevýhodněných a metoda, jakou místní samospráva bude organizovat podporu pro tyto skupiny v podobě místního systému sociálních služeb na základě aktivizace příslušného sociálně znevýhodněného prostředí

Proč postižení?

- prostředí postižených je nejpočetnější skupina ohrožená sociálním vyloučením, vyskytuje se v každé polské obci ve víceméně stejné intenzitě,
- v tomto prostředí se seskupují osoby a rodiny z různých majetkových a sociálních poměrů, s rozdílným vzděláním – znemožňuje to jeho jednoduché ztotožnění se stereotypně chápanou „patologií“,

Proč postižení?

- do problémů postižených jsou velmi angažované jejich rodiny, což v důsledku přináší zapojení do tohoto problému velmi početné skupiny, jejíž část je pouze nepřímo postižená tímto jevem,
- postižení jsou vedle nezaměstnaných základní skupinou, na kterou jsou ze zákona zaměřená sociální družstva (v širším smyslu sociální ekonomie)

Proč postižení?

- nedostatečná a rozptýlená podpora,
- absence systémového přístupu k problému ,
(od dětství, přes dospělost a stáří; od předškolního období, přes období vzdělávání a období práce až do „důchodového“ věku atd.),
- nedostatečná role rodin postižených při vytváření a poskytování služeb (nebo naopak jsou ponechány samy sobě),

Proč postižení?

- nedostatečná organizace prostředí osob s postižením (nebo jiných sociálně znevýhodněných skupin) ve venkovských obcích,
- v případě nevládní organizace příliš časté omezení aktivit na jednu etapu života (zvláštní organizace pro rodiny, děti a dospělé) a také její pozice jako „žadatele“ nikoliv partnera a spolurozhodujícího.
- finanční labilita jednotlivých projektů pro sociálně znevýhodněné osoby (Centrum sociální integrace, Klub sociální integrace, Dílny zaměstnaneckých dovedností, sociální družstva fyzických osob) způsobená jediným finančním zdrojem,

Změna (1)

- společné využití potenciálu místní samosprávy, prostředí sociálně znevýhodněných osob (postižených) a také místního prostředí,
- mechanismus společné realizace služeb sociální intervence místní samosprávou a nevládními organizacemi
- poskytování sociálních služeb prostřednictvím, pro a na základě aktivizace prostředí postiženého problémem,

Změna (2)

- vytvoření platformy pro integraci sociálních služeb pro jednu skupinu (od dětství do stáří, pokud jde o postižené), ale také vytváření prostoru pro spojování sociálních služeb pro různé skupiny v jednom subjektu,
- možnost ekonomizace poskytování sociálních služeb (v podobě poskytované Centrem sociální pomoci to není možné),

Změna (3)

- nabídka komerčních služeb pro obyvatele Płocka, kteří mají zájem o všestranné sociální, vzdělávací a rekreační služby v přátelském (nedalekém) prostředí,
- integrace starousedlíků a nově přistěhovaných obyvatel (noví budou moct využívat služeb v místě bydliště, a ne v práci, takže už to nebude pouze místo pro přespání),

Ve výsledku

- V navrhované pilotní obci (Słupno) vznikne družstvo, které vytvoří/integruje realizaci následujících projektů spojených nejen s postiženými:
družina/klub pro postižené děti a mládež, místní dům svépomoci, dovoz postižených, dílny zaměstnaneckých dovedností, centrum sociální integrace, domov sociální pomoci, informace pro postižené, podpora svépomocných skupin, banka času, dobrovolnické centrum.

Vize - sen

- Koncepce předpokládá, že Centrum místních služeb bude také provozovat bazén (rekreační, sportovní a rehabilitační centrum), poté co jej obec postaví (nebude povolána zvláštní samosprávná instituce).

Inovace (1)

- Centrum místních služeb bude založeno místní samosprávou a nevládní organizaci jako sociální družstvo právnických osob.
- spočívá v nové organizaci/reorganizaci sociálních služeb ve venkovských obcích nebo v malých městech (speciálně v těch, které se nacházejí na krajích měst), nasměrovaných na určité prostředí (časem na více prostředí) ohrožené sociálním vyloučením.

Klíčové body koncepce (1)

- zaměření se určitého sociálního prostředí na jeho potřeby (definování, vize změny situace), ve výsledku vznikne (někdy posílí/rozšíří se již existující) nevládní organizace, skutečný a důvěryhodný partner místní samosprávy při povolávání sociálního družstva,

Klíčové body koncepce (2)

- snaha o komplexní přístup v důsledku integrace mnohých, dosud samostatně vnímaných/poskytovaných služeb (pro různé věkové skupiny, různé typy problémů),

Klíčové body koncepce (3)

- zaměstnání při poskytování služeb osob z daného „sociálně znevýhodněného“ prostředí,
- zapojení do poskytování služeb dospělých postižených včetně postižených mentálně. Do jednoduchých „úklidových“ prací, ale i do přímé péče (dospělí postižení doprovázející při hře postižené děti – s podporou pedagogů) nebo v poradenství (rodiče nebo sami postižení mají unikátní sociální znalosti, které chybí profesionálům).

Klíčové body koncepce (4)

- Společné utváření a vedení servisu služeb místní samosprávou a nevládní organizací, které zajišťují stabilitu projektu (samospráva), jeho socializaci (nevládní organizace) a ekonomickou efektivitu (hospodářský družstevní charakter).

Klíčové body koncepce (5)

- Propojení v obci poskytování sociálních služeb s nabídkou vzdělávání (stáže, praxe, studijní návštěvy) pro studenty vysokých škol a pracovníky, kteří zdokonalují své znalosti týkající se dané podoblasti.

Klíčové body koncepce (6)

- Stavění týmu realizujícího služby na práci profesionálů, dobrovolníků a praktikantů/stážistů s významným podílem sociálně znevýhodněných. Integrace jejich práce s prací poskytovanou v mechanismu svépomoci.

Klíčové body koncepce (7)

- V rámci družstva sloučení služeb již ověřených v sociální praxi (jsou známé a mají stabilní finanční zdroj) s novými projekty, u kterých nejsou zkušenosti ani jisté finanční zdroje.

Klíčové body koncepce (8)

- Příprava a poskytování služeb pro obyvatele ostatních přilehlých obcí a nejbližšího města (smluvní služby a služby poskytované komerčně).
- Silné ukotvení Centra místních služeb ve vývojových aktivitách místní komunity a obce.

Body koncepce (9)

- V rámci nabídky služeb vytvoření místa pro setkávání, poskytování informací a vzdělávání, kde se budou potkávat a propojovat různí lidé a různé skupiny zapojené do družstva.
- V navrhovaném řešení by tuto roli sehrál Místní klub, který by plnil roli informačního centra o službách a byl by také místem setkání (pro lidi z různých důvodů zapojených do této problematiky: majitelé relaxačně-rehabilitačních středisek, stájí, agroturistických ubytování, přepravních firem, zástupci církve a ostatních nevládních organizací)

Etapy realizace (1)

1. Výběr iniciativní skupiny (zástupci daného prostředí sociálně znevýhodněných osob) a její zaujetí projektem místní samosprávy.
2. Vzniká meritorní koncepce integrované sady lokálních služeb pro určitou skupinu sociálně znevýhodněných osob.
3. Založení nevládní organizace, která bude reprezentovat prostředí osob sociálně znevýhodněných a zapojení do strategie řešení sociálních problémů koncepce/programu místních služeb založených na vzniku družstva právnických osob.

Etapy realizace (2)

4. Vytvoření sociálního družstva „Centrum místních služeb“.
5. Družstvo „Centrum místních služeb“ spouští první sadu služeb.
Doporučovaná v projektu sada sestává ze tři částí:
 - ověřené formy služeb „převzaté“ z družstva (např. Místní dům svépomoci nebo Dílna zaměstnaneckých dovedností),
 - nová(é) služba(y), která(é) se objeví v průběhu diagnózy (např. družina, integrační mateřská školka),
 - služba/záměr soustředěný na integrační a vývojovou stimulaci/zapojení místní komunity (např. místní klub věnující se práci dobrovolníků, bance času, informacím, vzdělávání atd.).

Etapy realizace (3)

6. Vytvoření nabídky vzdělávání (stáže a praxe pro studenty a pracovníky) a služeb (podepsání smluv o poskytování služeb pro obyvatele ostatních přilehlých obcí, komerční služby) pro podoblast a město.
7. Další rozšiřování palety služeb a záměrů, monitoring jejich jakosti.
8. Zahájení práce s dalším prostředím sociálně znevýhodněných osob (od diagnózy ke konkrétním službám).

Rozsah zaměstnanosti (1)

- V rámci první etapy fungování sociálního družstva - Centrum místních služeb bude zaměstnáno min. 5 sociálně znevýhodněných osob: 2 osoby v Místním domě svépomoci, 2 v družině a 1 v klubu. V této skupině se předpokládá, že dvě tyto osoby budou mentálně postižené (jedna v Místním domě svépomoci, jedna v družině).
- Daleko větší skupina bude pracovat dobrovolnicky, čímž bude postupně získávat kompetence (znalosti, zkušenosti, jistotu, zodpovědnost) nezbytné pro práci. Z této skupiny „svěřenců“ budou vybíráni pracovníci pro další projekty Centra místních služeb.
- Celkem bude Centrum místních služeb v první etapě zaměstnávat – odhadem 16–18 osob (cca 10–12 úvazků), v různých variantách zaměstnání (smlouva o dílo, o provedení práce, úvazek) a cca 20 dobrovolníků. Rozdělení pracovníků na jednotlivé „služby“ bude následující: Místní dům svépomoci – 7 , Družina – 5, Klub – 2, administrativa – 2 .

Rozsah zaměstnanosti - finance(2)

- dotace na vedení Místního domu svépomoci
- prostředky z projektu 7.2.2. Priorita VII. operačního programu lidské zdroje, který předpokládá financování nákladů na zaměstnání v sociálním družstvu právnických osob do 20.000 PLN na každého zaměstnaného. V případě zaměstnání požadovaných pěti pracovníků tato částka bude činit až 100.000 PLN.
- refundování z prostředků Pracovního fondu nákladů na vytvoření nebo dovybavení pracovního místa pro nezaměstnanou osobu až do výše (nyní) 20.196,6 PLN. V tomto případě by družstvo muselo být v provozu minimálně šest měsíců a muselo by samo financovat náklady na vybavení pracovních míst, pak je bude moct refundovat z Pracovního fondu.
- komerční poskytování služeb (organizace školení, praxí a studijních návštěv),
- granty v konkurzních projektech pro nevládní organizace (sociální družstvo je může využívat)

Institucionální rozsah (1)

- Předpokládaný rozpočet Centra místních služeb v první etapě bude činit cca 800 tis. PLN (400 tys. PLN – Místní dům svépomoci, 200 tis. PLN Družina, 100 tis. PLN Klub, 100 tis. PLN administrativa).
- Kromě převzaté místnosti a vybavení Místního domu svépomoci bude nutné zajistit vhodně vybavené místnosti na družinu a klub. Odhadujeme, že jejich příprava bude vyžadovat investici cca 100 tis. PLN.
- K tomu je potřeba přičíst prostředky na běžný provoz cca 120 tis. za rok.

Institucionální rozsah - finance (2)

- dosavadní dotace určené na financování Místního domu svépomoci, převzaté místnosti a vybavení
- překlenovací finanční podpora (jako nenávratná kapitálová pomoc udělovaná v podobě měsíční dotace v částce ne větší než je minimální mzda platná ke dni vyplacení finančních prostředků), v rámci projektu 7.7.2. Priorita VII. operačního programu lidské zdroje (12 měsíců) – cca 100 tis. PLN
- konkurzní granty (pro nevládní organizace),
- komerční poskytování služeb (organizace školení, praxí a studijních návštěv),
- platby obchodních sponzorů.

Zajištění kontinuity (1)

- Spoluzakladatelem sociálního družstva – Centrum místních služeb je místní samospráva. V důsledku toho má veřejný charakter a zároveň je stabilní v oblasti ekonomické a formálně-právního ukotvení. Poskytuje to i stabilitu jeho vnímání veřejností.

Zajištění kontinuity (2)

- Předpokládaný komplexní přístup Centra místních služeb, projevující se například zahrnutím do služeb postižených od dětství až po seniorský věk, vytváří pro osoby sdružené v tomto projektu pocit bezpečí. Spolupráci nemusí ukončit ve chvíli, kdy jejich dítě je starší, investovaná energie přináší úroky a přirozeným způsobem mohou přejít do další etapy využívání a (spolu)vytváření pro ně důležitých služeb.

Zajištění kontinuity (3)

- propojení sociálních služeb založených na široce chápaných mechanismech finanční podpory z rozpočtu (rozpočet místní a státní, fondy pro postižené atd.) se zdroji příjmů komerčního charakteru pocházejícími od obyvatel „z města“ nebo „projíždějících“.

Zajištění kontinuity (4)

- rozdělení zdrojů příjmů, větší množství realizovaných záměrů, flexibilita v řešeních (lze rychle otevřít další služby pro další potřebné prostředí) a poskytovaných službách

Zajištění kontinuity (5)

- Různorodost služeb: od sociálních, pečovatelských a rehabilitačních po rekreační, vzdělávací a přepravní.
- různorodost skupin odběratelů/klientů od osob bez vzdělání, mentálně postižených po studenty a vysokoškolské pracovníky
- flexibilita a efektivita v reagování na potřeby proměnlivého trhu s využitím potenciálu místní komunity pocházející z dané podoblasti.

Tři základy

1. silné ukotvení v prostředí sociálně znevýhodněných osob (jejich potřebách, odhodlání, zapojení rodin, podpůrných skupinách),
 2. zajímavá nabídka pro odborníky (družstvo bude střediskem unikátních řešení, znalostí, má poskytovat šanci na profesní kariéru, takže se vyplatí investovat do něj celý svůj sociální a profesní potenciál).
-
1. Centrum místních služeb má fungovat jako centrum integrující místní společnost („přijíždějící“ a „místní“) a jako vývojový faktor (lepší kvalita života, služby směrem ven)

Děkuji za pozornost